YOZMA NUTQDAGI XATOLARNI TUZATUVCHI DASTURLARNING TALABA O‘ZIGA BO‘LGAN ISHONCHIGA TA’SIRI

Chirchiq davlat pedogogika universiteti
Gumanitar fanlar fakulteti O’TA yo’nalishi
25\1-guruh 1-bosqich talabasi
Jo’raqobilova Hafiza Arzimurod qizi
Xolboyeva Muhayyo Telman qiz
Tagandurdiyeva Tillagozel Jumamirat gizi
Raximova Dilfuza Gayrat qizi
Psixologiya kafedrasi o‘qituvchisi
Tojiboyev Marat Normadovich

ANNOTATSIYA Ushbu maqolada yozma nutqdagi xatolarni aniqlash va tuzatishga mo‘ljallangan dasturlarning talabalarning o‘ziga bo‘lgan ishonchiga ta’siri o‘rganiladi. Tadqiqotda ushbu texnologiyalarning afzalliklari va kamchiliklari yoritilib, ularning ta’lim jarayonidagi o‘rni tahlil qilinadi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, bunday dasturlar to‘g‘ri qo‘llanilganda talabalar savodxonligini oshirish bilan birga ularning o‘ziga bo‘lgan ishonchini ham mustahkamlaydi.

Kalit so‘zlar: yozma nutq, xatolarni tuzatish dasturlari, talaba, ishonch, texnologiya, ta’lim.

ANNOTATION This article examines the impact of writing error correction software on students’ self-confidence. It analyzes the advantages and disadvantages of such technologies and their role in education. The findings show that when used properly, these tools improve students' literacy and enhance their confidence.

Keywords: writing, error correction software, student, confidence, technology, education.

АННОТАЦИЯ В статье рассматривается влияние программ для исправления письменных ошибок на уверенность студентов. Анализируются их преимущества и недостатки, а также роль в образовательном процессе. Результаты показывают, что при правильном использовании данные технологии повышают грамотность и уверенность студентов.

Ключевые слова: письменная речь, исправление ошибок, студент, уверенность, технологии, образование.

KIRISH Hozirgi kunda ta’lim tizimida raqamli texnologiyalar keng joriy etilmoqda. Ayniqsa, yozma nutqni rivojlantirishda turli dasturiy vositalarning o‘rni sezilarli darajada oshib bormoqda. Yozma nutq talabaning bilim darajasi va tafakkurini aks ettiruvchi muhim ko‘rsatkich hisoblanadi.

Ko‘plab talabalar yozma ishlarni bajarishda xatolardan qo‘rqadi va bu ularning o‘ziga bo‘lgan ishonchiga salbiy ta’sir qiladi. Shu sababli yozma nutqdagi xatolarni aniqlovchi va tuzatuvchi dasturlar ta’lim jarayonida keng qo‘llanila boshladi.

Yozma nutq talabaning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi, mantiqiy tafakkurini shakllantiradi va bilimini mustahkamlaydi. O‘quv jarayonida turli yozma ishlar orqali talabalar o‘z fikrini tizimli ifodalashni o‘rganadi. Shu bilan birga, yozma nutqda uchraydigan xatolar talabaning umumiy bahosiga va ruhiy holatiga ta’sir qiladi.

Zamonaviy dasturlar sun'iy intellekt asosida ishlaydi va matndagi imlo, grammatik hamda uslubiy xatolarni aniqlaydi. Ular foydalanuvchiga to‘g‘ri variantlarni taklif etadi va yozma nutqni yaxshilashga yordam beradi.

Bunday vositalar talabalarga tezkor va samarali ishlash imkonini yaratadi.O‘ziga bo‘lgan ishonch talabaning muvaffaqiyatga erishishida muhim omildir. Ishonchli talaba o‘z fikrini erkin ifoda etadi va faol bo‘ladi. Aksincha, ishonchsizlik yozma nutqda xatolardan qo‘rqishga olib keladi

Yozma nutqni tekshiruvchi dasturlar quyidagi ijobiy natijalarni beradi: xatolarni tez aniqlash, yozma nutqni yaxshilash,mustaqil ishlash ko‘nikmasini rivojlantirish, o‘ziga bo‘lgan ishonchni oshirish.

Bu jarayon talabada ijobiy motivatsiya shakllanishiga olib keladi. Shu bilan birga, bu dasturlar noto‘g‘ri qo‘llansa, salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Talaba dasturga haddan tashqari tayanib qoladi va mustaqil fikrlash qobiliyati susayadi.

Bundan tashqari, xatolarni tushunmasdan tuzatish bilimning yuzaki bo‘lishiga sabab bo‘ladi. Dasturlardan samarali foydalanish uchun quyidagilar muhim: ularni yordamchi vosita sifatida ishlatish, xatolarni tahlil qilish, o‘qituvchi nazorati ostida foydalanish.Bu yondashuvlar orqali talabalar bilimini mustahkamlash mumkin.

Yozma nutqdagi xatolarni tuzatuvchi dasturlar ta'lim jarayonida muhim ahamiyatga ega. Ular talabalarning savodxonligini oshiradi va o‘ziga bo‘lgan ishonchini mustahkamlaydi. Shu bilan birga, ularni to‘g‘ri va ongli ravishda qo‘llash zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Xodjayev B.X. “Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti”. – T: Sano-standart, 2017. – 120–135-betlar.
2. Xasanboyev J., To‘raqulov X.A., Alqarov I.Sh., Usmanov N.O‘. “Pedagogika”. – T: Noshir, 2011. – 210–225-betlar.
3. Toxtaxodjayeva M.X. “Pedagogika”. – T: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010. – 85–98-betlar.
4. Abdullayeva B.S., Xoliqov A.A., Sodiqov H.M. va boshqalar. “Umumiy pedagogika (Pedagogik mahorat)”. – T: Innovatsiya-Ziyo, 2021. – 245–250-betlar.
5. Xoliqov A.A. “Pedagogik mahorat”. – T: Iqtisod-moliya, 2011. – 300–310-betlar.